

VELEMI HÍRMONDÓ

Első évfolyam, első szám

Kiadó: Velem község Képviselő Testülete

Megjelenik: negyedévente

Mi történt a faluban?

- *Jó hangulatú közmeghallgatás*

A teljesen megújult Stirling villában tartotta meg első közmeghallgatását az önkormányzat a testületi ülést követően. Több, mint ötvenen jelentek meg az eseményen, a karácsonyi hangulatot nemcsak a szépen feldíszített fa adta. Elsőként Dr. Balázs Péter vármegyei jegyző kért szót, elmondta, hogy több, mint 400 millió forintba került a Stirling villa felújítása, ezáltal egy új turisztikai központ született a falu központjában. Arra kérte a velemieket, hogy érezzék magukénak, jöjjenek a rendezvényekre, a továbbiakban is sok-sok program lesz. Az Asztalkő fesztiválról szólva kiemelte, hogy ezzel is szeretnék, ha Velem ismertsége, az idelátogatók száma növekedne, ami a szálláshelyek forgalmát emelné.

Ezt követően Szabó Zoltán polgármester tartott összefoglalót. Elsőként a Gesztenyenapokról szólt, ez a falu egyetlen bevételi forrása. Idén kevesebb árus volt a jogszabályok miatt, viszont így több hely lett az idelátogatóknak, és többen is jöttek. Szerencsére szép őszi idő volt, két nap alatt 13 ezren érkeztek az eseményre. A bevételek és kiadások után 16 millió 745 ezer forint maradt idén a falunál. A parkolással sajnos egyre több a probléma, mert néhányan bevételi forrásként kezdenek tekinteni erre a két napra és pénz kérnek a földterületeik használatára. Ennek a megoldására a helyiek segítségét kéri a polgármester, illetve a rendezvény lebonyolításában is aktívabb részvételt kér.

Szép esemény volt a márciusi korona ünnepség, ezzel kapcsolatban is az a kérés a lakosság felé, hogy akik tudnak, vegyenek részt ezeken a megemlékezéseken. Felmerült az észrevételek során, hogy sokszor nem tudnak a helyiek a rendezvényekről, ebben további előrelépéseket tervez az önkormányzat, de a polgármesteri hivatalnál és a kultúrháznál mindig megtalálhatóak a programok. December elején pedig elindul a helyi újság, egyelőre három havonta kerül a postaládákba.

A falu állapotáról szólva nem festett túl rózsás képet a polgármester. Az épületek, a buszmegálló, az utak, a járdák elég rossz állapotban vannak. Próbálnak sorban

haladni és rendbe hozni mindent, a lakosság segítségét kéri ebben is, az önként vállalt kisebb-nagyobb munkák is nagy segítséget jelentenek.

Külön köszönetet mondott Szabó Zoltán a Nuschi-sétányt újjáépítőknak, a Viola utcaiaknak a Millenniumi park és a játszótér rendbetételéért, a Stirling villa környéki növényápolóknak, az Avar szálló melletti szemézszedőnek és a márciusi, valamint szeptemberi társadalmi munkák résztvevőinek.

Sajnos sok esetben indokolatlanul adnak munkát az önkormányzatnak a háztulajdonosok. Szomszédoktól átlógó faágakkal, a helyi szabályoknak megfelelően végzett étetéssel kapcsolatban érkeznek bejelentések, de arra is volt példa, hogy olyan kérdést kaptak, iható-e a velemi víz. Arra kéri a lakosságot, hogy csak indokolt esetben keressék a hivatalt, mert ilyenekre nincsen kapacitás. Ezentúl havonta egy alkalommal személyesen, fogadóórán várják az észrevételeket. A problémák köre széles a faluban, a Petőfi utcai úteszakás okai és a várható lehetőségei, a vaddisznók által okozott folyamatos károk, a Mancsi- és Fischer-villa, valamint az orvosi rendelő fenntartásával kapcsolatos dilemmák, a szobrok- és játszótérek karbantartása, a köztéri kukákkal, a temetői konténerrel és áglerakóval kapcsolatos problémák mind-mind megoldandó feladat. A polgármester szót ejtett még egy kőszegi katasztrófavédelmi előadásról, ahol a Kossuth utcai patakmeder leszűkítéseivel kapcsolatos veszélyekről volt szó, a szakemberek tudnak ezekről és keresik a megoldást.

A Petőfi utcai úteszakadás kapcsán előkerült egy régi probléma, az erdészet területéről fát szállító kamionok az egyértelmű tiltás ellenére továbbra is településünkön keresztül közlekednek, ami ellen a falu újból határozottan tiltakozik. Az a megállapodás született, hogy ha valaki ilyen gépjárművet lát a faluban, fényképezze le a rendszámot, a kamiont, és jelezze ezt a polgármester vagy bármelyik képviselő felé, akik a fotók alapján megteszik a megfelelő jogi lépéseket.

A ravatalozóval kapcsolatban elhangzott, hogy az előtető megépítését támogatja a testület, a kulccsal kapcsolatos észrevételekre pedig az a megoldás született, hogy a kultúrházban helyezik el, igény esetén onnan lehet elkérni.

A Gesztenyés útra elkészült a csapadékvíz elvezetési terv, most pályázatra vár a falu, és ha meglesz a pénzügyi forrás, részletekben elkezdődhet a munka.

A tervek szerint az egyház 2025-ben elkezdi az Avar szálló építését, várjuk a fejleményeket.

Elhangzott még, hogy a Rákóczi utca lassan elnéptelenedik, szétszóródik a lakosság, a főutcáról az üdülőterületekre költözéssel új problémák jelentkeznek, ezekkel kapcsolatban mindenféle megoldásokat és ötleteket vár a képviselő testület. Ezután a lakosság tett fel kérdéseket, egy kisebb “ötletbörze” alakult ki. Összességében egy jó hangulatú, pozitív, előrevivő közmeghallgatással készül a falu a karácsonyi ünnepekre és az újévre.

A polgármesteri hivatalban január, február, március 20-án 15-17 óráig fogadóóra lesz. A falu vezetése ebben az időpontban személyesen várja észrevételeiket és javaslataikat.

Czinege Mária

- *Együtt tovább Kőszeggel és Bozsokkal*

Megtartotta első ülését az új önkormányzat november 28-án. A testület elsőként jogszabályi kötelezettségeinek tett eleget több napirendi pontban, valamint pontosításokat fogadtak el a szervezeti és működési szabályzattal kapcsolatban.

Határozat született a helyi adók körében, 2025. január 1-től 18 ezer forintra emelkedik kommunális adó, a helyi lakók 6 ezer forint kedvezményt kapnak, a 70 évet betöltött egyedülállók továbbra is mentességet élveznek. Az idegenforgalmi adó szintén január elsejétől 400 forintra emelkedik. Új rendelet lesz a szociális ellátásokról is, cél az érintettek körének kibővítése, valamint a továbbiakban nem kell külön kérvényezni, hanem hivatalból kapják az arra rászorulókat a gyógyszer-, a lakásfenntartási- és a gyermeknevelési támogatást évente négy alkalommal.

Egyhangú szavazással döntöttek, megújítja Velem a Kőszegi Közös Önkormányzati Hivatallal az együttműködést, a továbbiakban is Kőszeggel és Bozsokkal összetartozva folyik a munka.

Jóváhagyták a 2024. évre szóló belső ellenőrzési tervet, véleményezték az általános iskolai körzethatárokat.

Az egyebek napirendi pontokban a kőszegszerdahelyi (közös iskola) eladása ellen szavaztak. A közétkeztetést továbbra is a korábbi Just Food fogja ellátni, a Sartoris szeretetszolgálattal kapcsolatban is pozitív döntés született, az egész körzetben 7% emelést kértek, ezt Velemben is megkapják. Csepregi Anita közművelődés-szervezői munkáját további egy évre meghosszabbította a testület. A Kőszegi Önkormányzati Tűzoltóságnak a korábbi évekhez hasonlóan megszavazták a képviselők az anyagi támogatást, jövő évre 75 ezer forintot kapnak.

Zárt ülésen döntöttek a falugazda munkakörre kiírt pályázatról, azt 2024. december 1-től Jagodics Vitsuz látja el, és a tűzifa iránti kérelmek elbírálása is megtörtént, erről az érintettek kapnak értesítést.

Czinege Mária

- *Társadalmi munka a temetőben*

Szabó Zoltán polgármester úr társadalmi munkára kérte fel a falu lakosságát október 26-ra. A társadalmi munkára 15-en jelentek meg szerszámokkal felszerelve. A fiatalok a kerítést körbevevő sövényt nyesték. Az idősebbek a kerítés alján növő gyomnövényeket vágták. A temető területén négyen kaszálták a fűvet. A férfiak az ágakat vitték a temető mögötti területre, a hölgyek a sírokat takarították és kosárban vitték a lenyírt fűvet szintén a temető mögé. Több órán át tartott a munka, de a sövénynyírást nem sikerült befejezni, ezért jövő évben folytatás következik. A munka befejeztével a résztvevőket az önkormányzat szendvicssel, itallal vendégelte meg.

Köszönet mindenkinek, aki szabad idejét feláldozva önzetlenül segített!

Pálffy György

Advent angyalai

Mire kedves Olvasóink kezükbe veszik lapunkat, már advent időszakában járunk. Manapság a karácsonyt megelőző hetek az ünnepi készülődés jegyében telnek, s valljuk be, gyakran nem tudjuk a legjobb formánkat hozni: rohanás, készülődés, feszültség az ajándékok vagy akár egy szabad parkolóhely miatt a bevásárlóközpontban, pedig az adventnek egész másról kellene szólnia: hagyomány szerint a nyugalom, az elmélkedés, az adakozás és a megnyugvás időszaka. Az advent szó jelentése „eljövétel”, a latin „adventus Domini” kifejezésből származik, ami annyit tesz: „az Úr eljövele” - tehát a karácsonyt megelőző várakozás az eljövételben éri el jutalmát. Hogy várakozásunkat, a vasárnapi gyertyagyújtásokat némi lelki táplálékkal is megtöltsük, a következőkben advent angyalait mutatjuk be:

Az első vasárnap (idén december 1.) angyala

Négy héttel karácsony előtt valami nagyon fontos dolog történik: egy angyal kék köpenybe öltözve leszáll az égből, hogy közelebb húzódjon az emberekhez. Azok, akik jól figyelnek, meghallják a hangját. Ma van az első napja, hogy az angyal először szól, s keresni kezdi azokat, akik meg tudják és meg is akarják hallgatni őt.

A második vasárnap (idén december 8.) angyala

A második adventi vasárnapon piros palástba öltözött angyal száll le a mennyekből, kezében egy nagy serleget hoz. Az angyal észrevétlen végigmegy a világ összes házán és lakásán, mert valamit keres: tiszta szeretetet minden ember szívében. Ezt a szeretetet teszi a serlegbe, s viszi majd vissza a mennybe. Mindazok, akik a mennyben élnek, fogják ezt a szeretetet, s fényt készítenek belőle a csillagoknak. Ezért olyan jó felnézni a hunyorgó, ragyogó csillagokra.

A harmadik vasárnap (idén december 15.) angyala

Advent harmadik vasárnapján egy fehér ragyogó angyal jön le a Földre. Jobb kezében egy fénysugarat tart, amelynek csodálatos ereje van. Odamegy mindenkire, akinek tiszta szeretet lakozik a szívében, s megérinti fénysugarával. Ezután a fény ragyogni kezd az emberek szemében, s elér a kezükhöz, lábukhoz és egész testükhöz. Így még az is, aki a legszegényebb, legszerencsétlenebb az emberek között, átalakul, s megszállja a béke, a tiszta szeretet és a boldogság érzése.

A negyedik vasárnap (idén december 22.) angyala

A karácsony előtti utolsó vasárnap egy nagy, lila lepelbe öltözött angyal jelenik meg a mennybolton és járja be az egész Földet. Kezében lantot tart és azt pengeti, közben szépen énekel hozzá. Ahhoz, hogy meghallhassuk, jól kell figyelnünk, szívünknek tisztának kell lennie. A béke dalait éneкли, sok kis angyal kíséri, s együtt énekelnek. Daluktól valamennyi mag, amely a földben szunnyad, felébred, így lesz majd új élet tavasszal a Földön.

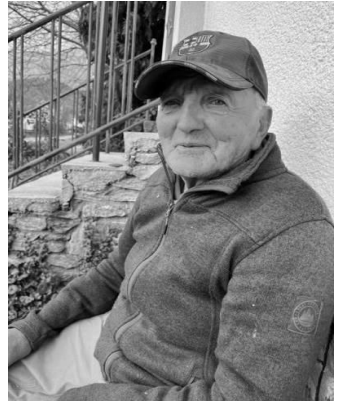
Kovács Barna

Gusztai bácsi emlékei

A faluba látogatók vele találkoznak először, télen nyáron kint ül a padon a háza előtt, és árulja a finom lekvárokat, gyümölcsöket, tojást, virágot, ősszel a gesztenyét, mindig, ami éppen terem a kertben.

Nem árulok el titkot, hiszen büszkén vállalja, Gusztai bácsi 92 éves. És számtalan emléke van, amit szívesen el is mesél.

Egy kissé már hűvös, de szép novemberi délelőtt ültünk le a valamikori cukrászda előtti kis padjára és hamar egy másik történelmi időszakba varázsolt. Elmondta, hogy mielőtt ideköltözött a faluba a kormány 1944. őszén, már a nyáron kivezényeltek öt-hat férfit a Szent Vid felé fát vágni, hogy ősre legyen biztos a fűtésre való. Azért emlékszik ilyen jól, mert még ő is vitt az édesapjának ebédet.

Októberben négy löveget hoztak a falu elejére a domboldalra. Azon az őszön nem volt sár, porosak voltak az utak, a lövegek rendben megérkeztek. December elejére viszont erős havazás lett, az ide érkező teherautók és a kormány nagy járművei miatt az út szélére lapátolták ki a sarat, hogy azok haladni tudjanak.

Aztán egy decemberi éjszakán titokban ide szállították a koronát és a koronázási ékszereket a paláستtal.

A gesztenyefa alá katonák építették meg a bunkert, és hat koronaőr vigyázta a kincseket. Kőszegről érkeztek felváltva a koronaőrök, ott volt a főhadiszállás és a többi őr, itt csak egy kis faházat építettek számukra az őrség miatt. Beszélgettek a gyerekekkel, de oda be soha nem mehetett senki.

Amikor tavasszal elvitték Velemből a koronát és a koronázási ékszereket, akkor mentek be kíváncsiskodni, mint ahogy minden kisgyerek tenné. A nagy vasajtó mögött egy négyszer négy méteres helyiség volt kialakítva, az alja föld volt, de az oldalfalak és a plafon kétcolos fenyőfákkal volt egyenesbe kirakva. Sokat játszottak ott, a vészkijárat a Tamásváriék pincéje felé volt, ott szaladgáltak ki a bunkerből. Ahogy beszélgettünk tovább, sor került a katona élményekre is, ám közben csatlakozott hozzánk Bársony Miklós. Tüzelőállások, repülők, lokátorozás, bemérés -csak úgy röpködtek a katonai kifejezések-, majd kiderült, hogy szinte egy időben szolgáltak mind a ketten Budapest körül és ezt eddig nem tudták egymásról.

Aztán újra ketten maradtunk és Gusztai bácsi mesélt tovább, hogy a Stirling villa melletti alsó hídnál hajdan állt egy óriási gesztenyefa, amit tizenkét gyerek tudott csak körülfogni.

Sajnos kiszedték az egészet, mikor elszáradt, pedig jó lett volna, ha ugyanúgy megmarad emléknek, ahogy Kőszegen is meghagyták az óriás gesztenyefa törzsét. Talán egy emléktáblát érdemes volna ott elhelyezni, lehet, valakinél van még fénykép is róla.

Nagyon sok gesztenye volt régen. Élénken emlékszik, a 60-as években egyszer a feleségével egy nap alatt hat zsák gesztenyét szedtek, annyi fa volt a faluban és a határában.

Aztán előjöttek a határsávon végzett munkákról is az emlékek, az itt lakó apácaokról, a fő utcáról elterelt patakról. Ahogy múlt az idő, kezdtünk fájni a friss novemberi időben, a karácsonyra tértünk. Kérdésemre, hogy melyik karácsonyra emlékszik vissza legszívesebben, elmélázik egy pillanatra, majd rám néz és mosolyog: Minden karácsonyt szerettem.

Gusztai bácsi! Maradjon ez így, és legyen még sok szeretettel teljes karácsonya!

Czinege Mária

Édességből készült díszek a karácsonyfán

Honnan kapta nevét a szaloncukor? A karácsonyfákat a fogadószobákban állították fel, ezeket francia hatásra szalonoknak nevezték. Jókai Mórtól tudjuk, hogy már az 1870-es évektől „szaloncukkedli”-vel díszítették a karácsonyfákat. Időutazásunkban a XIX. század végére kell visszamennünk, akkor került ugyanis először a szaloncukor és a csokoládédísz a karácsonyfákra. A cukor- és csokoládégyártás története izgalmasan hangzik a ma emberének, ugyanis a cukorka még a középkor végén is luxuscikknek számított. Nádcukorból készült, amit nem élelmiszernek, hanem gyógyszernek tartottak. Hazánkban Mátyás kora előtt a gyógyszerészek foglalkoztak a cukorkészítéssel. Később főleg Itáliából érkeztek édességkészítő mesterek. A 16. és 17. században a török édességek gazdagították a kínálatot. A reformkor végéig a cukrászokat „tsemege tsinálóknak” nevezték, Széchenyi István használta először a cukrász kifejezést. Kezdetben a dzsemeket, a lekvárokat és a csokoládét, sőt a karácsonyfadíszeket is a cukrászok készítették. Érdekesség a szaloncukorral kapcsolatban, hogy akár a Monarchiát, akár Európát nézzük, csak Magyarországon terjedt el. Nem mindenki engedhette meg magának a drága édességet, az ügyesebb háziasszonyok otthon készítették a narancs, rózsa, csokoládé, vanília vagy citrom ízű változatát, aminek fondan az alapja. Az egyik verzió szerint a fondant cukrot Pierre Andre Manion a XVII. században fedezte fel, a másik történet szerint viszont már a török vándor édességkészítők is ismerték a fondant alapú cukrot. A híres cukrászdákban nagy mennyiségű szaloncukrot készítettek az ünnepek előtt, volt hogy naponta 25-30 kg csokoládét is felhasználtak. Ma pedig ipari mennyiségben készül a szaloncukor, a hagyományos ízek mellett már különleges változataival is meglephetjük szeretteinket karácsonyra. Statisztikusok állítják: a hungarikumnak számító szaloncukorból családonként évente mintegy 2 kilót, összesen öt-hatezer tonnát vásárolunk. Vezet a zselés, a vajkaramellás, a marcipános, a kókuszos ízű, amit 5,5–6 milliárd forint értékben aggatunk a karácsonyfákra.

Czinege Mária

Programajánló

2024. dec. 10., dec. 17., 16:00-18:00 Kultúrotthonban adventi kézműves foglalkozás.

2024. dec. 15., 16:00 III. Adventi gyertyagyújtás, az egyházi rész után, a Vadrózsa Népdalkör fog önöknek műsort adni, Stirling-villa.

2024. dec. 20., 17:00 Idősek karácsonya, Stirling-villa.

2024. dec. 22., 10:00-tól Cifra kulturális interaktív műhelyek, kultúra-hagyomány-tánc-zene-műhelyfoglalkozások lesznek. Kiállítás: Kalotaszegi népviselet bemutatása. Múltidéző műhely: A műhely során a gyerekek, felnőttek betekintést nyerhetnek ősünk mindennapjaiba. Az interaktív beszélgetés során nem csak múltbéli dolgok kerülnek szóba, hanem a mai aktuális társadalmi kérdések is. Fontos hangsúlyt fektetve a társadalmi felelősségvállalásunkra. Célunk a játékos ismeretközvetítés a képesség- és készségfejlesztés, hogy minél több iskolás számára mutassuk be a magyar népi kultúra általunk ismert és szeretett szeletét. A beszélgetés teljesen autentikus környezetben a cifra szobában zajlik. Tánc műhely: Mindig kell egy kis testmozgás a fiatalok és idősebbek energiáinak lekötésére. Erre remek eszköz a magyar folklór néptánckincse. Foglalkozás során megismertetjük a résztvevőket izgalmas és szórakoztató játékokkal és egyszerűbb tánclepekkel, polgári táncokkal mely azonnali sikerélmény nyújt számukra.

A foglalkozás fő célja, hogy betekintést nyerhessenek a résztvevők értékes kultúránk egy szeletébe. Ezen felül pedig remek készség, koordináció és koncentrációt javító eszköz is.

2024. dec. 22., 16:00, IV. Adventi gyertyagyújtás, betlehemi békeláng érkezik hozzánk, Stirling-villa.

2024. dec. 31., 14:00-tól Adventi ablak kalendárium séta, minden házhoz, ahol volt Adventi ablak kalendárium található, zárjuk együtt az évet, Stirling-villa.

2025. febr. 15., 15:00 Farsangi multság.

2025. febr. 25., 17:00 Kommunizmus áldozatainak emléknapja, megemlékezés.

A Velemi néptáncscsoport próbáira szeretettel várunk minden új csatlakozót, a próbák a Stirling-villában vannak, minden héten hétfőn 16:45-től a felnőttek és az ifi csoport tagjainak is. Ezen időben kézműves foglalkozást tartunk az Agorából hívott kézművesek segítségével, minden gyereket szeretettel várunk, nem csak a táncosokat. Minden héten kedden és pénteken a Kultúrotthonban pingpongozási lehetőség van, lehet csatlakozni.

Csepregi Anita

Mese

Lackfi János: Csodagép

Azt kérded, ugyan már, honnan veszem, hogy az imának lenne bármi hatása? Azt felelem, sok csodát láttam, tudom, hogy az ima erejének köszönhető, de persze aki nem hisz bennük,

nyilván mindet meg tudja magyarázni másként: nagy számok törvénye, véletlen, sors, végzet.

Azt kérded, ha a csoda tényleg csoda, miért nem nyilvánvaló ez mindenkinek. Azt felelem, ha a csoda kényszerítő erejű lenne, hopp, rögtön odalenne minden szabadságunk. Úgy van ez, mint a szerelemben: nekem egyáltalán nem mindegy, a kedvesem szigorú parancsra ölel meg, vagy önként és dalolva. Azt kérded, vajon miért nincsenek a csodák bizonyítva. Ennyire ellensége volna Isten minden tudományosságának? Azt felelem, akadnak bőven jól dokumentált, orvosiilag-törvényszékieleg igazolt csodák. Ám aki nem hisz, annak esze ágában sincs odamenni megnézni, mi történt, hogy történt, egyrészt mert nem érdekli annyira a dolog, másrészt mert biztos benne, hogy csalás az egész. Azt felelem, van, ami bizonyítható,

de a hit alapvetően nem bizonyítékok kérdése, hanem szereteté. Ha felismerem és szeretem az Istent, akkor utána megyek, kérdezgetem, minden utamon vele járok. És akkor látni fogok csodákat, bizonyítékokat is. Viszont bizonyítékokkal senkit se lehet szeretetre bírni. Ha jön a párom egy hivatalos igazolással, hogy ő a világ legszebb nője, talán jobban fogom szeretni? Azt kérded, kiszertetek-e majd az Istentől, ha egyszer hoppon maradok, és nem hallgatja meg az imámat. Azt felelem, ha az imáim úgymond "nem hatásosak", ha valami nem úgy történik, ahogy imában kértem, ahogy szerettem volna, akkor tovább folytatódik a love story: faggatni kezdem, ez miért következett be, és többnyire döbbenetes dolgok derülnek ki. Ráadásul emberaggyal Isten útjai felfoghatatlanok, sok mindent képtelen vagyok felérni csökevényes földi elmémmel.

Ha a kedvesem olyat tesz, amit nem értek, nem az az első, hogy ennyi volt, game over, elhagyom, hanem leülünk beszélgetni egy nagyot, hogy kiderülhessen, milyen oka volt rá. Azt kérded, akkor nekem tök mindegy, Isten teljesíti a kéréseimet vagy sem, csak megyek utána, mint agyimosott zombi. Azt felelem, Isten nem háztartási csodagép, mely ott áll a konyhapulton a kedvemért, és ha bedobom az imát, akkor lefőz egy capuccinót, három áldást, öt látomást, meg amit még rendeltem. Ő igazából a társam, akivel együtt élek, akinek a jelenlétében jó lenni, aki sokkal erősebb, okosabb, hatalmasabb, mindenebb nálam, és mégis velem van, mert szeret, és akivel öröm együtt cselekedni az imában.

Gyűjtötte: Simor Kata